

UVODNIK

PANDEMIJA novog koronavirusa koja se pojavila početkom 2020. g., na razne je načine promijenila ljude, ali i društvo u cjelini. U kratkom roku prilagodili smo se novim, drugačijim okolnostima svakodnevnog života. Naučili smo svakodnevno nositi maske, držati fizičku distancu, raditi od kuće, održavati online sastanke, pohađati školu iz dnevnog boravka i još mnogo toga. Istovremeno, ekonomska kriza se produbila, ograničena su kretanja ljudi i ljudske slobode te su ubrzani već prisutni trendovi automatizacije i robotizacije. U takvoj novonastaloj krizi, knjižnice su također korjenito morale promijeniti i prilagoditi svoje poslovanje. Na koje su načine globalne promjene utjecale na rad knjižnica, kako se knjižnice suočavaju s krizom i kakva je u konačnici njihova budućnost, tema je novog broja *Kalibra*: časopisa Društva knjižničara Karlovačke županije.

Tema broja obuhvaća tri rada i to Aleksandre Horvat, Ive Tokića te Petra Lukačića. *Knjižnice u vremenu krize* naslov je rada Aleksandre Horvat, u kojem autorica nastoji sumirati posljedice koje je donijela kriza izazvana pandemijom, a koje kao knjižničari, ali i kao korisnici osjećamo. Ograničenje pristupa policama i onemogućeno slobodno biranje knjiga, pristup građi bez knjižničara kao posrednika ili dulje čekanje tražene knjige, samo su neki od problema s kojima se, kako navodi profesorica Horvat, knjižničari susreću od pojave pandemije. Na kraju rada profesorica Horvat zaključuje kako je ova kriza zasigurno potaknula knjižničare da

preispitaju svoj rad i usluge koje nude te ih usmjerila na njihov osnovni posao, a to je briga za zbirke građe koje knjižnica posjeduje. Ivo Tokić u svom se radu propituje kako bi u budućnosti mogao izgledati rad knjižnica. Razlučio je čimbenike koji djeluju na posao svakog knjižničara, a to su osobni, unutarnji i vanjski, naglašavajući utjecaj vanjskih čimbenika koji su brojni, a protežu se od javnih politika, stanja gospodarstva, preko demografskih kretanja i razvoja tehnologija, sve do promjene društvene paradigme. Tokić promišlja kako bi svaki od tih čimbenika mogao utjecati na rad knjižnica u budućnosti te zaključuje kako je knjižničarska struka u stanju "prilagoditi se, naučiti nova znanja i promijeniti ako treba te tako nadživjeti sve prijetnje". Petar Lukačić u svom članku objašnjava koja su očekivanja korisnika knjižnica 21. stoljeća te kako zahvaljujući kreativnosti napraviti pomak u poslovanju. Responzivne web stranice i mobilne aplikacije svakako su jedan od odgovora, smatra autor.

U rubrici *Iz narodnih knjižnica* Tatjana Basar izvještava o radu Kluba ljubitelja poezije *Stihom u srce*. Klub okuplja zaljubljenike u poeziju, s ciljem druženja, ali i oživljavanja zaboravljenih domaćih i svjetskih pjesnika kroz čitanje njihove poezije te poticanje članova Kluba da stvaraju vlastite zbirke. Anita Malkoč Bišćan u svojem radu predstavlja *Zeleni festival – Karlovačku zelenu priču* koji se ove godine po prvi puta održao u Karlovcu u organizaciji Gradske knjižnice "Ivan Goran Kovačić" Karlovac. Riječ je o cjelodnevnom programu koji je uključivao stručni skup, izložbu, predstavljanje knjiga, izložbu postera te predstavljanje karlovačkih

OPG-ova. Rubriku *Iz narodnih knjižnica* zaključujemo radom Nikoline Brozović Stipetić koja opisuje projekt *Internet of Things* koji su pokrenuli Institut za razvoj i inovativnost mladih i Hrvatski Telekom, a u koji se uključila i Gradska knjižnica i čitaonica Ogulin.

Rubrika *Iz školskih knjižnica* donosi dva rada. Viktorija Tomšić u svom članku *Virtualna vs. fizička knjižnica* opisuje usluge koje su školski knjižničari pružali u virtualnom okruženju za vrijeme nastave na daljinu te zaključuje kako se, unatoč brojnim uslugama koje nudi virtualna knjižnica, rad fizičke knjižnice ne može zamijeniti, ali ga se može nadopuniti i učiniti kvalitetnijim. Ivana Mateša u svom radu opisuje program *Škole za Afriku* u koji se uključila OŠ Skakavac i koji vodi školska knjižničarka. Ističe kako se ovim programom djeca od najranije dobi uče solidarnosti, a osim što financijski pomažu, učenici bolje upoznaju i koriste knjižničnu građu i usluge te tako proširuju svoja znanja o novom kontinentu.

Ovaj broj donosi i četiri rada u rubrici *Vijesti iz knjižničarstva*. Gordana Šutej i Zorka Renić napisale su *Izvještaj sa 11. Okruglog stola za školske knjižnice: "Prostor i oprema školske knjižnice"*, Kristina Čunović *Izvješće o stanju u narodnim i školskim knjižnicama Karlovačke županije u 2019. g.*, Marina Kundić *Osvrt na 45. skupštinu Hrvatskoga knjižničarskog društva*, dok je Vedrana Kovač Vrana napisala *Izvještaj s održane Skupštine Društva knjižničara Karlovačke županije* na kojoj smo izabrali novo vodstvo Društva.

Na kraju donosimo prikaz knjige *Kratka povijest knjižnica i nakladnika: s kodovima i*

aplikacijama koji je napisala Lorena Klokočki te intervju s novom predsjednicom Društva knjižničara Karlovačke županije Lidijom Šajatović.

Zahvaljujemo svim autorima što su svojim člancima i priložima doprinijeli kontinuiranom izlasku časopisa i nadamo se da će teme prezentirane u ovom broju *Kalibra* privući pozornost stručne knjižničarske javnosti.

Miroslav Katić